

UDBJERG SOGNS KIRKEBLAD

HØSTGUDSTJENESTE

Søndag den 4. oktober kl. 14.00

holder vi høstgudstjeneste med kaffe på Bjerremark

Søndag den 4. oktober holder vi fælles dansk-tysk høstgudstjeneste i Udbjerg kirke. Efter høstgudstjenesten er alle inviteret til kaffe & kage på Bjerremark.

Af hensyn til planlægningen bedes de, der ønsker at deltage i kaffebordet, tilmelde sig.

Tilmeldingsfrist for kaffebord på Bjerremark er d. 28. september til Jacob Lorenzen tlf. 7472 4248 eller Anne Krogh tlf. 7473 8139.

EFTERÅRSKONCERT

med festlige "Calabash" i Møgeltonder kirke
Tirsdag den 27. oktober kl. 19.00

Calabash består af Jacob Mygind og Kai Stensgaard. De spiller og underholder på saxofon, clarinet og marimba. Musikken har en usædvanlig bredde så vi bl.a. hører Mozart, mBeatles, Ramirez, Satie o.a.

Det er gratis at deltage

Alle er hjertelig velkomne

ALLE HELGEN GUDSTJENESTEN

Søndag den 1. november kl. 10.30 DANSK

Søndag den 8. november kl. 10.00 TYSK

- Gottesdienst mit Abendmahl und Gedächtnis der Verstorbenen

Allehelgen er en dag og en tid til at mindes

Ved gudstjenesten Allehelgen mindes vi vore kære, som vi har mistet. Navnene på årets døde nævnes, og vi tænder et lys for hver enkelt på Udbjerg kirkes lystæ.

TYSK-DANSK ADVENTSGUDSTJENESTE

Søndag den 6. december
kl. 19.00 i Udbjerg kirke

Gudstjenesten "De 9 læsninger"
med efterfølgende kaffe & julekage

Søndag den 6. december kl. 19.00 fejrer vi advent og det nye kirkeårs komme med den dansk-tyske gudstjeneste, "De 9 læsninger".

Har du lyst til at være oplæser af en lille stykke fra Bibelen, vil vi gerne høre fra dig. Alle mødes for at øve, læse og gennemgå gudstjenesten sammen.

Tilmelding og yderligere information fås ved at kontakte Achim Strehlke, tlf. 7472 2355 acst@km.dk eller Anne Krogh, tlf. 7473 8139 ankr@km.dk

*Kom og vær med til at fejre advent
og ønske hinanden godt nyt kirkeår.*

Varmestuen

ligger Østergade 37, 6270 Tønder

Åbningstider:

Tirsd., torsd. & sønd. Kl. 19-21

Varmestuen tilbyder:

Hyggeligt samvær, nogen at snakke med, stilhed & hygge med andre, en kop kaffe og en bid mad (gratis). Blot må der ikke nydes alkohol, og ikke bruges eller omsættes rusgifte, mens du er i varmastuen.

Telefon: 70 120 110

Åbningstid: 20.00-02.00

**Nicolai
TJENESTEN**

En folkekirkelig samtaletjeneste.

Du kan tale om det, som du ønsker. Alle medarbejdere har tavshedspligt. Alle kan henvende sig – ingen spørger om navn, adresse eller andet.

Johannes Vierheller

I forhold til at Udbjerg kirke kun er en lille landsbykirke, så er kirken ualmindelig rigt udsmykket. Stort set al udsmykning i kirken er fra 1700 tallet, en rig og gavmild periode. Næsten al udsmykning fra den gang er foræret til kirken af sognets beboere og på det fleste ting er givernes navne anført med årstal for gaveoverrækkelsen.

Det var i den periode hvor befolkningstallet i sognet var på sit højeste. Kirken var dengang højt værdsat og meget besøgt, hvilket medførte at der var mangel på pladser i kirken. Bænkene der mest var brugt som ståpladser var fordelt på familier i sognet efter rang. Under en større renovering af kirken i året 1595 blev alle bænke udskiftet og udgifterne hertil blev fordelt på de enkelte familier, der så til gengæld fik tildelt en bänk i kirken. Næsten 100 år senere klagede alle sognets kådner (husmænd) over, at alle bænke i sin tid var blevet tildelt gårdmændene og at ingen kådner som lovet havde fået tildelt en bänk. Det blev derefter besluttet at antallet af bænke skulle udvides og at gårdmændene

skulle lade kådnerne komme ind på deres bænke hvis der var ledig plads.

I året 1690 blev rundmuren ved apsis i kirkens østlige ende forhøjet med 120 cm, der ved blev der mere plads i kirkens kor. Fire år senere forærede Johannes Vierheller kirken et galleri (tribune) i kirkesprog kaldet et pulpitur. Pulpituret blev opsat i korets nordside ved alteret over de bænke der dengang var anbragt der. Trappen til pulpituret blev anbragt mod øst ved siden af alteret. Et tilsvarende, men større pulpitur, er det endnu eksisterende pulpitur, der i 1747 blev anbragt i kirkens vestlige ende.

Pulpiturets formål var primært at skaffe mere plads i kirken til de mange kirkegængere, men pulpituret skulle samtidig virke som yderligere udsmykning af kirken. Pulpiturets forside blev derfor forsynet med et panel med tre og fire malerifyldninger på hver side af fyldning med påsat maleri af giveren Johannes Vierheller. Det er et udmærket malet brystbillede manden i trekvart profil, med mørkebrun, stærkt kruset paryk, mørke øjne og med ret rødmosset ansigtsfarve, svært knyttet halsbind og sort frakke på sort baggrund. Under maleriet i oval ramme er anbragt et løvornamenteret rundt felt med teksten

Gott zu Ehren
hat dieses Chor ferehret
Johannes Vierheller
s.s. Theol. Studiosus
Anno 1694

Herunder i et andet felt står giverens valg-sprog på latin: Dei Voluntas Mea Felicitas (Guds vilje min lykke).

Johannes Vierheller blev født i sognet på Engholm som søn af rektor ved Latinskolen i Tønder. Johannes Vierheller gik i skole i Kiel 1673, og i Kiel blev han studiosus s.s. theologiae. Efter faderens død 1674 blev han også rektor på Latinskolen i Tønder. Johannes Vierheller døde 1715 og blev begravet på Udbjerg kirkegård.

I pulpiturets i alt 7 malerifyldninger er der på landskabelig baggrund efter stik af den hollandsk-tyske maler Hendrick Goltzius (1558-1617) gengivet personificerede dyder symboliseret gennem kvindeskikkelser. På den ene side af giverens portræt er vist de tre teologiske kardinal dyder: tro, håb og kærlighed. På den anden side fire verdslige dyder klogskab, retfærdighed, mådehold og tapperhed.

De enkelte billeder på dyderne viser fra venstre mod højre

Troen med kvinde bærende et kors og en bog og med underteksten: Gläube festiglich

Håbet med kvinde bærende en ravn ved et anker og med underteksten: Hoffe

Beständing

Kærlighed med kvinde med børn og med underteksten: Liebe Herzlich

Klogskab med kvinde med to slanger i hånden og med underteksten: Wandle klüglich

Retfærdighed visende kvinde med svær og vægt og med underteksten: Lebe gerecht

Mådehold med kvinde der blander vin og vand og med underteksten: Halte dich mäs-sig

Tapperhed med kvinde bærende en søjle og med underteksten: Ringe tapfer

Således er de vigtigste dyder gengivet med både tekst og i billedform på en informativ måde, der gjorde det muligt for dem, der på den tid ikke kunne læse, at genopfriske deres viden ved at se på billederne.

Pulpituret i koret blev taget ned i 1873, idet der ikke længere var mangel bænke i kirken og så samtidig blev mere plads omkring alteret. Pulpiturets forside blev dengang anbragt på kirken loft. Under inventarrestaureringen i 1942-43 blev pulpituret hentet ned og istandsat for at blive hængt op på kirkeskibets nord væg, hvor det forsat er anbragt.

Med denne gave til kirken hjalp Johannes Vierheller i sin tid kirken med at løse et pladsproblem, han bidrog samtidig til udsmykning af kirken og han satte et personligt minde for sig selv i kirken.

Nu 320 år senere kan vi stadig nyde synet af det fine og oplysende panel fra det tidligere pulpitur og se hvordan giveren fra dengang så ud og hvordan han selv gjorde sig uforglemmelig i sognet.

Jacob Tygsen

MENIGHEDSMØDE

Tirsdag den 22.9.2015 kl 19.00 afholdes off. Menighedsmøde i graverbygningen, Søndersøvej 5.

På mødet vil der blive berettet om menighedsrådets arbejde i det forgangne år og planer for fremtiden. Regnskabet for det forgangne år og budget for det kommende år vil blive forelagt.

Går du i 3-6 klasse kan du være med til MiniKlub

MiniKlubben holder til i præstegården i Møgeltønder. I efteråret 2015 finder undervisningen sted i forbindelse med Familie-Julegudstjenesten. Vi øver på Lucia-optog og Krybbespil, som skal opføres ved gudstjenesten 3. søndag i advent.

Har du lyst til at være med, så kontakt sognepræst Anne Krogh på tlf.74738139 eller E-mail: ankr@km.dk

Glæder os til at se dig

KIRKEHØJSKOLE

Vestslesvigs Kirkehøjskole er for alle i Ubjerg sogn - og du kan altid tage en gæst med.

STED: Højskolekurserne afholdes i Brorsonhus, Kirkepladsen 2, 6270 Tønder

PRIS: Deltagerafgift for et semester er 150,00 kr., som betales ved kurssets start.

Deltagelse én enkelt dag er 30,00 kr.

Kurserne afholdes tirsdag formiddage kl. 09.30 – 11.30.

Kl. 09.30 Morgensang

Kl. 09.45 – 10.45 Foredrag

Kl. 11.00 – 11.30 Samtale

Se evt. yderligere informationer på: www.abildkirke.dk / Vestslesvigs kirkehøjskole

Kirkehøjskolens Efterårs Semester er flg.

Tirsdag den 6. oktober kl. 9.30 – 11.30

Forstander for Løgumkloster Refugium, Helle Skaarup:
Min vej til Løgumkloster Refugium

Tirsdag den 20. oktober kl. 9.30 – 11.30

Professor emer., dr. theol Martin Schwartz "Folkekirken og antisemitismen i 1930'erne og 1940'erne"

Tirsdag den 27. oktober kl. 9.30 – 11.30

Sognepræst Kristian Bøcker, Jelling: "Den umenneskelige værdighed" Om Aktiv dødshjælp

Tirsdag den 3. november kl. 9.30 – 11.30

Biskop Emeritus, Karsten Nissen: Folkekirken i spændingen mellem evangelium, folk og statsmagt.

Tirsdag den 10. november kl. 9.30 – 11.30

Højskolelærer Frede Mortensen: "Kristendommens veje til Danmark"

Tirsdag den 17. november kl. 9.30 – 11.30

Sognepræst Marianne Zeuthen, Toflund:
"At virke som hospitalspræst"

Tirsdag den 24. november

Udflugt program kommer senere

SYNG-MED-AFTEN

i Møgeltønder kirke, tirsd. d. 08.12 kl. 19-21

Kom og syng med – sammen synger vi nogle af de salmer, som hører til denne tid i kirkeåret. Du behøver ikke være vant til at synge, for at kunne deltage. Vi synger til klaver og en kirkesanger synger for, så vi kan lære lidt om såvel sang som salmer.

Vi byder på kaffe/te i pausen.

Det er gratis at deltage

Alle er hjertelig velkomne

Deutsche Veranstaltungen für die Kirchengemeinde Uberg, September 2015-Januar 2016

Gottesdienste in Tondern

Gemeinsame deutsche Gottesdienste für die Gemeinden in Uberg und Tondern feiern wir in Tondern am 20. September (10 h), 27. September (19.30 h), 18. Oktober (10 h, Pastor Wree), 1. November (16.30 h), 15. November, 22. November, 20. Dezember (10 h), 26. Dezember (10 h), 31. Dezember (16 Uhr)

Kindergottesdienste in Tondern:

Freitag 2. Oktober, 14.30 Uhr: Kinder-Erntedank; Freitag 11. Dezember, Kinder-Weihnacht;

Pflegeheimgottesdienste, dienstags, 15 Uhr, in Leos Pflegeheim: 29. September, 17. November und 15. Dezember, und in Richtsens Pflegeheim: 27. Oktober und 22. Dezember.

Gemeinsame Gemeindenachmittage für Uberg und Tondern

Die Gemeindenachmittage im Brorsonhaus finden am Mittwoch um 15 Uhr, mit Kaffee und Kuchen statt, am: 30. September: Karin Müller berichtet von der Färhus-Zeit ihres Vaters; 11.

November; 16. Dezember: Advents- und Weihnachtsfeier,

Kirchen kino in Tondern

Di. 6.10. 19 h: Selma. Sommer, 1965. Das formal bestehende Wahlrecht für Afroamerikaner in den USA wird in der Realität des rassistischen Südens ad absurdum geführt. Schwarze sind Bürger zweiter Klasse und täglich Diskriminierung und Gewalt ausgesetzt. Die Stadt Selma, Alabama, ist einer der Orte, in denen sich der Widerstand formt. Dr. Martin Luther King, jüngst mit dem Friedensnobelpreis geehrt, schließt sich den lokalen Aktivisten an und zieht damit nicht nur den Unwillen der örtlichen Polizei und des Gouverneurs von Alabama auf sich. Auch Kings Verhältnis zu Präsident Lyndon B. Johnson gerät unter Spannung.

Di. 3.11. 19 h: Albert Schweitzer - Ein Leben für Afrika. 1949 - Albert Schweitzer ist dank seiner Philosophie der "Ehrfurcht vor dem Leben", die er in seinem Urwald-Hospital im afrikanischen Lambarene verwirklicht,

einer der am meisten bewunderten Menschen der Welt. Als er zusammen mit seiner Frau Helene die Vereinigten Staaten besucht um mit Konzerten und Vorträgen Spenden für Lambarene zu sammeln, schlägt ihnen anfangs eine Welle der Sympathie und großzügigen Unterstützung entgegen. Doch im Amerika des Kalten Krieges und der McCarthy-Ära tauchen zunehmend Feindseligkeiten gegen Albert Schweitzer auf.

Mo 30.11., 19 h: Kirchen kino: Merry Christmas: Die britischen, deutschen und französischen Truppen liegen sich schon seit Monaten in einem tödlichen Kampf gegenüber. Nach der anfänglichen Kriegsbegeisterung sind die Männer müde und haben auf beiden Seiten nur einen Wunsch: "Dass endlich Schluss sein möge mit dem grausamen Töten!". Und so ereignet sich ein kleines Wunder: Die einfachen Soldaten auf beiden Seiten haben sich per Zettel und Zeichen verständigt und einen inoffiziellen Waffenstillstand verabredet: "We not shoot, you not shoot!", so die Parole.

DANSKE GUDSTJENESTER

September

Den 06. kl. 10.30 14.søndag efter trinitatis
Anne Marie Baun

Oktober

Den 04. kl. 14.00 Dansk-Tysk høstgudstjeneste
Achim Strehlke & Anne Krogh

Den 18. kl. 10.30 Fællesgudstjeneste i Højer kirke

November

Den 01. kl. 10.30 Allehelgensdag
Mindedag for årets døde

December

Den 06. kl. 19.00 Gudstjenesten 'De ni læsninger'
Dansk-Tysk gudstjeneste hvor frivillige fra menighe-
den læser

Den 24. kl. 14.00 Julegudstjeneste

Januar

Den 03. kl. 10.30 Helligtrekonger

KONFIRMANDER

Første undervisningsgang er fredag den 18.09 kl. 09.00-13.30 og mødested er præstegårdens konfirmandstue. Konfirmanderne i Møgeltonder og Ubjerg går til forberedelse i konfirmandstuen i præstegården, Sønderbyvej 24, Møgeltonder, 6270 Tønder.

Tilmelding kan ske ved henvendelse til sognepræsten.

Konfirmationsdagen i Ubjerg er efter aftale, så den ikke behøver falde sammen med kammeraters.

Konfirmationsforberedelsen i 2015-16 ligger på nedenstående fredage (med varieret udstrækning).

Der vil desuden være enkelte undervisningsdage, som ligger aften eller eftermiddag fx en filmaften samt besøg fra Konfirmandaktion, som er en aften for forældre/bedsteforældre & konfirmander.

UNDERVISNINGSFREDAGE:

18.09 – 30.10 – 04.12 – 22.01 – 12.02 – 11.03

Med venlig hilsen Anne Krogh,

Sognepræst Møgeltonder-Ubjerg pastorat – tlf. 74738139

TYSKE GUDSTJENESTER

September

Den 13. kl. 10.00, 15 Sonntag nach Trinitatis, Achim Strehlke

Oktober

Den 4. kl. 14: deutsch-dänischer Erntedankgottesdienst,
Pastorin Anne Lender Krogh und Pastor Achim Strehlke

November

Den. 8. Kl. 10.00 Gottesdienst mit Abendmahl und
Gedächtnis der Verstorbenen, Pastor Achim Strehlke

Dezember

Den 6. kl. 19.00 Deutsch-Dänischer Gottesdienst mit den
9 Lesungen

Den 13. kl. 10.00 Gottesdienst zum 3. Advent
Achim Strehlke

Den 24. kl. 16.30 Christvesper am Heiligabend

KIRKEBIL

Til såvel danske som tyske gudstjenester i Ubjerg eller andre kirkelige arrangementer for menigheden kan man gratis bestille kirkebil. Søndage hvor der ikke er dansk eller tysk gudstjeneste i Ubjerg, kan man også gratis bestille kirkebil til gudstjenester i Tønder og Møgeltonder. Kirkebil bestilles hos Tønder Taxa tlf. 7472 2900. Bilen bestilles senest dagen før kl. 16.00.

ADRESSER OG TELEFONER

Internet: www.sogn.dk/ubjerg

Sognepræst

Anne Lender Krogh
Præstegården
Sønderbyvej 24, Møgeltonder
Tlf. 7473 8139
E-mail: ankr@km.dk

Tysk præst

Achim Strehlke
Kirkepladsen 5, Tønder
Tlf. 20 35 79 64
E-mail: acst@km.dk

Organist

Erika Bultmann
Waldweg 4, Humptrup
Tlf. 0049 4663 187603

Tysk kirkesanger

Heidi Lutter
Broder-Nissen-Weg 14,
Neukirchen
Tlf. 0049 4664 432

Dansk kirkesanger

Renate Osterholz
Klostergade 14
6240 Løgumkloster
Tlf. 2176 5703

Kirkevæрге og kasserer

Jacob Tygsen
Søndersøvej 1, Udbjerg
Tlf. 7472 1484

Menighedsrådets formand

Jacob Lorenzen
Sønderbækvej 17, Sæd
Tlf. 7472 4248

REDAKTION

Jacob Tygsen, Anne Krogh

Stof til næste nummer af kirkebladet
skal være os i hænde senest den 1. december 2015